

DEN NORSKE KYRKJA

Luster kyrkjeleg fellestråd

Kyrkjevevja

Gaupne, 27.08.2013

Arkivsak: 13/2048
Løpenr.: 13/10613
Sakshands.: Inga Reidun Sjøthun

Det kongelege kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep

0030 OSLO

Høyring - NOU 2013: 1 Det livssynsopne samfunn

Luster kyrkjelege fellestråd har vedteke å slutte seg til Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellestråd sitt høyringssvar om det livssynsopne samfunn – sjå vedlegg.

Med helsing

Inga Reidun Sjøthun

Inga Reidun Sjøthun

kyrkjevevje

tlf.:57 68 56 47

Vedlegg: Svarbrev frå Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellestråd, dat. 10.06.2013

Mottakar (ar):

Det kongelege kulturdepartementet Postboks 8030 Dep 0030 OSLO

Kopi til:

ADRESSE: Pyramiden 6868 GAUPNE	TELEFON: 57 68 56 47 MOBILTlf: 94 05 46 71	TELEFAX 57 68 56 46	E-POST ADRESSE: inga.reidun.sjothun@luster.kommune.no	ORGANISASJONSNR. 976 996 224 Bankgiro: 3785.07.08461
---	---	-------------------------------	---	---

DEN NORSKE KYRKJA
Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellesråd

Kyrkjevegen 6
6856 SOGNDAL
Tlf: 57679985
<<E-post>>

Det kongelege kulturdepartement
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Sogndal 25.06.2013

Høyring - NOU 2013: 1 Det livssynsopne samfunn

Viser til vedlegg av høyringssvar frå Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellesråd.
Høyringssvaret vart behandla under sak 016/13 på Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellesråd sitt møte
18. juni 2013, og ein fatta då fylgjande vedtak:

Sak 016/13 Høyringssvar - NOU 2013:1 Det livssynsopne samfunn

Vedtak:

Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellesråd vedtek å sende framlagte forslag til høyringssvar på
NOU 2013:1 Det livssynsopne samfunn.

Venleg helsing

Jorunn Merete Haukås-Eide
kyrkjeverje i Sogndal og Leikanger

DEN NORSKE KYRKJA

Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellestråd

Kyrkjevegen 6
6856 SOGDAL
Tlf: 57679985

Det kongelige kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Sogndal 10.06.2013

Høyring - NOU 2013: 1 Det livssynsopne samfunn

Dei kyrkjelege fellestråda er invitert til å gi høyringssvar og her er tilbakemeldinga frå Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellestråd. Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellestråd har valt å gi ein uttale primært knytt til forslaga i utredninga som vil påverke Den norske kyrkja.

Hovudsynspunkt

- Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellestråd er glad for at utvalet understrekar at staten skal føra ein aktivt støttande trus- og livssynspolitikk. Ein opplever likevel at utvalet i nokre spørsmål vektlegg omsynet til likebehandling på ein måte som unødig innskrenkar nokon av dagens ordningar for Den norske kyrkja. Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellestråd vil understreka at ynskje om likebehandling av ulike tru og livssyn i større grad bør leggje til rette for auka nærvær for alle trus- og livssynssamfunn på ulike samfunnsområde - framfor å innskrenke eksisterande ordningar med tilknytning til eller i regi av Den norske kyrkja.
- Prinsippet om likeverdig behandling av alle trussamfunn må ikkje vere til hinder for at det offentlege kan ha særskilte ordningar/tiltak overfor kyrkjebygg med kulturminneverdiar.
- Ordninga ein har i dag med institusjons- og forsvarspresteteneste, bør kunne utvidast til også å omfatte tilbod for dei som har ei anna tru eller livssyn, framfor tiltak som innskrenkar eksisterande ordningar i regi av Den norske kyrkja.
- Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellestråd ynskjer at ordninga med vigsel i regi av trus- og livssynssamfunn kan halde fram.
- Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellestråd ynskjer at Den norske kyrkja framleis kan ivareta det offentlege gravferdsansvaret for alle.

Kyrkjebygg med kulturminneverdiar.

Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellestråd meiner at mange av kyrkjebygga er i ei særstilling her i landet. Den norske kyrkja har i dag kring 1600 kyrkjebygg, og om lag 1000 av desse har Riksantikvaren anten freda eller listeført som verneverdige. Det meiner vi peikar på kva særstilling desse bygga har i vårt samfunn. Mange av kyrkjene våre er av dei eldste bygga i ein kommune. Mange ligg òg sentralt til eller på ein godt synleg plass. For veldig mange gir dei difor identitet og ei kjensle av å høyre til på staden, uavhengig av deira forhold til kva som skjer inne i bygget. Kyrkjebygga med inventar og kyrkjekunst, er difor ogso viktige kulturformidlarar.

Institusjons- og forsvarspresteteneste.

Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellestråd er positive til at ein her ser på om det er mogleg å utvide denne ordninga til også å gjelde andre trus- og livssyn. Dette meiner me likevel ikkje bør gå på bekostning av ordninga ein har i dag med sjukehusprestar og feltprestar tilknytt Dnk. Sidan 80% av det norske folk er medlemar av Dnk, bør dette framleis vege tungt. Ei ordning som i dag der ein kan få kontakt med imamar og andre representantar frå andre trus- og livssynssamfunn, fungerer godt og ekskluderar ingen.

RLE, trus- og livssynsundervisning og religionar sin plass i skulen.

Det er ikkje lov å forkynne i RLE-faget i skulen, og på det viset er alle trus- og livssynssamfunn tekne vare på og gitt ein plass i opplæringa. Det at ein likevel har lov å ha skulegudstenester ser ein på som ein god dialog mellom skule og Dnk. Det er viktig at ein i dag tek vare på norske tradisjonar og historie, og dette er ikkje noko trugsmål mot andre trus- og livssyn men snarare ei opplæring i norske tradisjonar og historie. Den rolla som kyrkja har spelt i livet for det norske folk gjennom tusen år, er viktig å forstå for å forstå norsk historie. Dette er viktig for Noreg som land og for dei som skal bu her, og ikkje berre for dei kristne.

Vigsel

Utredninga skil mellom vigsel som ein offentleg rettsleg handling, og ein livsfaseendring bygt på ritual og tradisjonar. Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellestråd ser det som uheldig at utvalet først skil ei vigsle på denne måten, for så å ikkje drøfte begge sidene av den. Desse spørsmåla vart også drøfta i ekteskapslovsutvalet si innstilling i 1986. Der står det mellom anna: *”Det må legges til grunn at det i dag – som i 1918 – er et utbredt ønske blant folk flest om å få beholde adgangen til kirkelig vigsel, og ikke bli påført den dobbelte handling som tvungen borgerlig vigsel vil innebære for dem som vil ha en kirkelig høytidelighet i tillegg til den lovbestemte fremgangsmåte. (NOU 1986: 2: 60)”*

Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellestråd legg vekt på at kyrkjeleg vigsel har lange tradisjonar i Noreg, og vi meiner det skal sterke argument til for å avvikle ei slik etablert ordning. Vi finn ikkje at argumenta hjå fleirtalet i utvalet er tungtvegande nok for å avvikle ordninga med vigsel i regi av trus- og livssynssamfunn.

Gravferder

Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellestråd ynskjer at Den norske kyrkja framleis kan ivareta det offentlige gravferdsansvaret for alle. Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellestråd er kritisk til at utvalet i liten grad tek med tidlegare utval sine erfaringar rundt Den norske kyrkja si handsaming av gravferdsansvaret, og som har gitt udelte positive tilbakemeldingar. Tvert imot meiner Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellestråd at ei verksemd som er forankra i ei tru, slik Den norske kyrkja er, nettopp har kvalitetar og kan bidra til dialog og livssynsopenheit i eit fleirreligiøst samfunn på ein annan måte enn ein ”nøytral” kommune.

Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellestråd er positive til at utredninga bidreg til debatt, men er kritisk til at utvalet har lagt seg på ei linje der kultur og tradisjonar blir lite vektlagt, og at ein har drege likebehandlingsprinsippet veldig langt. Ein må ta inn over seg at ein startar ikkje med blanke ark når ein ny religionspolitikk no skal utformast.

Venleg helsing

Sogndal og Leikanger kyrkjelege fellestråd

Jorunn Merete Haukas-Eide
kyrkjeverje i Sogndal og Leikanger